

یوسف

یوسف خوابنما به

^۱ یعقوب، در سرزمینه کنعان، کی خودشه پئر ساکن بوبوسته بو، زندگی کودی. ^۲ هنه سرگذشته یعقوب: یوسف ۱۷ ساله بو کی خو برآرانه آمره گله‌داری کودی، وختی جوانترم بو از خو برآرانه بدحفری خو پئره‌ره خبر بردی. برآرانی کی از اونه پئره زنان، بله و زلفه پسران بید. ^۳ یعقوب یوسفه از تمام خو پسران بیشتر دوست داشتی، چونکی اونه سالهایه پیری زای بو. و اونه‌ره روپوشه رنگی‌یه بولندی فراهم بوکوده بو. ^۴ وختی اونه برآران دینیدی خوشانه پئر اونه بیشتر از تمامه خو پسران دوست داره، اونه بد داشتیدی و نتأشتیدی اونه آمره سولوک بوکونید.

^۵ یوسف خوابی‌یه کی بیده بو. خو برآرانه‌ره بوگفته. اوشان یوسفه خوابه کی بیشنوستیدی، بیشتر اونه آمره دوشمن بوبوستیدی. ^۶ پس بوگفته «به خوابی کی بیده بوم گوش بدید: ^۷ گندمزاره دورون گندمانه دسته کودن دریمی. دینمه می دسته گندم ویریزه بپا ایسه، شیمی دسته گندمانم اونه دور حلقه زنیدی و می دسته گندمه جلو تعظیم کونیدی». ^۸ اونه برآران بوگفتیدی: «یعنی کی آمی پادشاه بیبی؟ آمره فرمان بدی؟» اونه خواب و اونه حرفاًنه وستی اوشانه کینه اونه آمره دو چندان به.

^۹ یوسف خوابه دیگری بیده کی اونه خو برآرانه‌ره تعریف بوکوده، بوگفته: «خواب دینمه کی خورشید و ماه و یازده‌تا ستاره کرده مره تعظیم کودن دریدی».

^{۱۰} یوسف وختی کی هر چی خواب بیده بو، خو پئر و خو برآرانه‌ره تعریف بوکوده، اونه پئر سرزنش کونان بوگفته: «آن د چی خوابی ایسه کی تو بیده‌یی؟ یعنی من و تی برآران و تی برآیم، تره تعظیم بوکونیم؟» ^{۱۱} اونه برآران اونه آمره حسودی کوبدیدی، ولی اونه پئر، یوسفه حرفاًنه به خاطر بیسپورده.

یوسفه برآران یوسفه فروشیدی

^{۱۲} یوسفه برآران بوشو بید چراگاهه نزدیکه شهر شکیم، خوشانه پئره گوسفندانه بچرانید. ^{۱۳} یعقوب یوسفه بوگفته: «مگر تی برآران گله‌یه نبردیدی شکیم بچرانید. بیا، منم تره اوسمه کونم اوشانه ورجه.» یوسف بگفته: «بچشب»

^{۱۴} پس یوسفه بوگفته: «بوشو خبره سلامتی‌یه تی برآران و گله‌یه مره بآور.» یوسفه از دره‌یه حبرون اوسمه کوده. وختی کی یوسف به شکیم فرسه، ^{۱۵} اینفر یوسف کی دسته دورن سرگردان، خو برآرانه دومبال گردستی بیده، از او واورسه: «چی دومباله سر گردستان دری؟»

^{۱۶} یوسف بوگفته: «می برآرانه دومبال گردم. تائی مره بیگی گله‌یه کویه ببردیدی بچرانید؟» او مرد بوگفته: «اوشان از آیه شوئون دیبید، بیشنوستم کی گفتن دیبید: بیشیم دوتان.» یوسفم اوشانه دومباله سر راه دکفه، نزدیکایه دوتان اوشانه بیده.

^{۱۸} هطو کی یوسفه برآران یوسفه از راهه دور دینیدی، پیش از اونکی به اوشان فرسه، نقشه کیشیدی کی اونه بوکوشید. ^{۱۹} همدیگره بوگفتیدی: «ایوارده اونی کی همش خوابنما به، آمون دره. ^{۲۰} باید اونه بوکوشیم. تاودیم ایتا از آچایانه دورون،

بیگم کی جانوره درنده‌یی او نه بخورد. بیدینیم او نه خوابانه سر چی آیه.»

۲۲-۲۱ ولی رئوبین کی بیشنته او شان چی نقشه‌یی کشن دریدی، یوسفه نجات دهن وستی بوگفته: «بایید خونریزی نوکونیم، او نه نوکوشیم. هه بیابانه میان او نه تاودیم آ چاه دورون، ولی او نه جانه نیگیریم.» آشانه بوگفته کی یوسفه از او شانه دست نجات بده، واگردانه ببره خو پژ ورجه.

۲۳ هطرو کی یوسف به خو برآران فرسه، او نه روپوشه رنگی یه قشنگه از او نه تن بکنیدی. ۲۴ او نه بیگیفتیدی، تاوده‌ییدی او چاهی دورون کی خوشک و بی آب بو. ۲۵ بینیشتیدی کی غذا بخورید خوشانه سره کی واگردانیدی، او شانه چشم دکفته از دور به کاروانه اسماعیلیان کی از سرزمینه جلعاد آمون دیید، خوشانه شوتورانه کندر و اسفند و ادویه‌جات بار بزه بید، بردن دیید مصر.

۲۶ یهودا خو برآرانه بوگفته: «چی فایده‌یی آمره داره آمی برآره بوكوشیم، او نه خونه مخفی بدأریم؟» ۲۷ بایید او نه جانه نیگیریم او نه به اسماعیلیان بوفروشیم. اون آمی برآره، از آمی گوشت و خونه.» او نه برآران گوش بوكودیدی. ۲۸ وختی کی تاجران از سرزمینه مدیان کی هو اسماعیلیان بی، فرسه‌ییدی، یوسفه از چاه دورون بیرون باوردیدی، او نه به بیست سکه یه نقره بوفروختیدی. او شانم یوسفه بریدی به مصر.

۲۹ وختی کی رئوبین بوشو چاه سر، یوسفه کی چاه دورون نیدینه، خو لیباسانه پاره بوكوده. ۳۰ واگرداسته خو برآرانه بوگفته: «یوسفه اویه نیسه بو! هسه وا می پئره جوابه چی بدم؟»

۳۱ او شان یوسفه روپوشه اوستیندی، نره بزه خونی یه کی سر واوه بید، روپوشه وستیندی. ۳۲ روپوشه خونی یه اوستید ببردیدی خوشانه پئره‌ره، بوگفتیدی: «امان آ روپوشه راه سر بیافتیم، بیدین تی پسره‌شینه یا نه؟»

۳۳ یعقوب روپوشه خوب وارسی بوكوده، بوگفته: «می پسره روپوشه! نکونه جانوره درنده‌یی او نه بخورد، حتماً یوسف تیکه پاره بوسنه.» ۳۴ پس یعقوب از غم یوسف خو لیباسه پاره کوده، و لیباسه غم دوکوده، روزانه زیادی خو پسره وستی ماتم بیگیفتنه. ۳۵ تمامه او نه زاکان، پسر و دختر بموییدی خوشانه پئره تسلی وستی. ولی یعقوب آرامه نوبوستی، گوفتی: «ماتمه آمره میرم، شمه قبره دورون ^x می پسره ورجه.» پس یعقوب زار زار گریه کودی.

۳۶ آ میان مدیانیان، یوسفه مصره دورون به فوطیفار بوفروختیدی. فوطیفار ایتا از بزرگانه دربار و رئیسه محافظان فرعون بو.

یوسف و فوطیفاره زن

۱ یوسفه، تاجرانه اسماعیلی ببرد بید مصر. فوطیفار کی ایتا از خادمانه شخصی فرعون و او نه رئیسه محافظان بو، یوسفه از اسماعیلیان کی باورده بید مصر، بیهه.

۲ خداوند یوسفه آمره بو، پس او نه موفق بوبوسته و خو اربابه مصری خانه زندگی کودی. ۳ یوسفه ارباب، دینه کی خداوند یوسفه آمره‌یه، و هر کاری کونه، خداوند او نه موفق کونه. ۴ پس یوسف، خو اربابه ورجه خیلی عزیزه بوسنه و خادم مخصوصه اون به. فوطیفار خو خانه و خو دارایی اختیاره فده یوسفه دست. ۵ از وختی کی فوطیفار خو خانه و دارایی اختیاره یوسفه دس فده، خداوند او مرد مصریه یوسفه وستی برکت دهه. برکت خداوند بر او نه خانه و دارایی، چی خانه دورون چی صحراء دورون قرار گیره. ۶ اون هر چی داشتی بیسپورده یوسفه دس، د فکر و خیالی ناشتی مگر چی خورد و خوراکی

^x به عبری: شیول، یعنی دیاره مردگان

یوسف جوانی خوش اندام و خوش قیافه بو.^۷ ایتاً روز فوطیفاره زن، هوسِ نزدیکی یوسفه آمره بوکوده و بوگفته: «می آمره هم خواب بوبو!»^۸ ولی یوسف قبول نوکوده، خواهی زنه بوگفته: «بیدین، کی من همه کارهیه آخانه‌یم، می اربابم از کارانه خو خانه هیچ نگرانی نأره. هر چی کی دأره، مره بیسپورده.^۹ هیچکس آخانه دورون از من بالاتر نییه. همه چی اختیار می دس دره، به جز تو کی اونه همسری. پس چو طو تائنم آکاره شریرانه و گناهه بزرگه بر ضده خدا انجام بدم؟»

^{۱۰} فوطیفاره زن هر روز خو نظره یوسفه گفتی، ولی یوسف قبول نوکودی کی اونه آمره هم خواب ببه و یا اونه همراه ببه.

^{۱۱} ایتاً روز یوسف بوشو خانه دورون کی خو کارانه انجام بده، از نوکرانه خانه هیچکدام به خانه نیسه بید.^{۱۲} فوطیفاره زن یوسفه روپوشه بیگیفته و بوگفته: «می آمره هم خواب بوبو!» ولی یوسف خو روپوشه اونه دسته دورون جا بنه، بودووسته بوشو بیرون.

^{۱۳} وختی کی او زن بیده یوسفه روپوش اونه دسته دورون بجا بمانسته و خودشم از خانه بودووسته بوشو بیرون،^{۱۴} خانه نوکرانه دو خواهده و بوگفته: «بیدینید، می مرد، آ عبرانی به به خانه بآورده کی آمره رسوا بوکونه. اون بمو بو کی می آمره هم خواب ببه، منم فریاد بزم.^{۱۵} وختی کی بیشنوسته من فریاد بزم، خو روپوشه آیه می ورجه جا بنه، بودووسته بوشو بیرون.»

^{۱۶} پس او زن یوسفه روپوشه خو ورجه بدأشتة تا یوسفه ارباب به خانه بمو.^{۱۷} پس او نه ره بوگفته: «آ غلامه عبرانی کی آمره بآورده، بمو بو می ورجه کی مره رسوا بوکونه.^{۱۸} ولی هطو کی من فریاد بزم، خو روپوشه می ورجه جا بنه، بودووسته از خانه بوشو بیرون.»

یوسف زندانه دورون

^{۱۹} وختی کی یوسفه ارباب خو زنه حرفانه بیشنوسته کی گفتی: «تی غلام آبلایه می سر بآورده.» خیلی عصبانی بوبوسته.^{۲۰} اونه دستگیر بوکوده و زندانه دورون تاوده او جا، زندانی بو کی زندانیانه پادشاه اویه زندانی بید.^{۲۱} ولی خداوند یوسفه آمره بو، اویه اونه محبت بوکوده و زندانیانه عزیزه کوده.^{۲۲} زندانیان تمامه زندانیانه او زندانه بیسپرد یوسفه دس. پس هر کاری زندانه دورون انجام بوسنی، یوسف جوابگو بو.^{۲۳} زندانیان تمامه کاره زندانه یوسف دس بیسپرد بو، د هیچ کاری ناشتی. چونکی خداوند یوسفه آمره بو؛ یوسف هر کاری کودی، خداوند اونه سربلنده کودی.

ساقی و نانوا

^{۲۴} چندی بوگذشته کی رئیسه ساقیان و رئیسه نانوایانه پادشاه مصر، پادشاهه برنجأنه بیدی. فرعون از خو خادمان یعنی رئیس ساقیان و رئیس نانوایان عصبانی به،^{۲۵} و او شانه رئیسه نگهبانانه زندانه دورون هویه کی یوسفم دربند بو، زندانی بوکوده.^{۲۶} رئیسه نگهبانان، او شانه بیسپرد یوسفه دس، یوسفم او شانه خدمت کودی؛

چندی کی از او شانه زندانی بosten بوگذشته،^{۲۷} ساقی و نانوایه پادشاه مصر کی زندانی بید، ایشب هر کی خوره خوابی بیده. هر کسه خواب تعبیره مخصوصه خودشه ره داشتی.^{۲۸} صبح روز بعد کی یوسف بوشو او شانه ورجه، بیده کی او شان خیلی پریشانیدی.^{۲۹} یوسف واورسنه: «چیسه کی ایمروز خیلی غمگینیدی؟»

^{۳۰} جواب بده بیدی: «آمان هر دو نفر دیشب خواب بیده بیم، ولی هیچکس آیه نیسه کی بتأنه آمی خوابه آمره تعبیر بوکونه.» یوسف او شانه بوگفته: «مگر علم تعبیر خواب خداشین نییه؟ مره بیگید کی چی خواب بیده بیدی.»

^۹ پس رئیس ساقیان خو خوابه یوسفه ره واگویا بوکوده و بوگفته: «ایتا انگور درخته می چشمِ جلو خواب بیدم، ^{۱۰} کی سه تا شاخه داشتی. گول بوکوده ^x شوکوفه بآورده و انگور برسه.^{۱۱} فرعونه جام به دس داشتیم، انگور آنه بیچم اوشأنه فرعونه جام دورون فیچالستم فادم فرعونه دس.»

^{۱۲} یوسف اونه بوگفته: «تی خوابه تعبیر آنه: سه شاخه، نیشانه یه سه روزه.^{۱۳} سه روز دیگر فرعون تره سربولنده کونه واگردانه بره تی کاره قبلی سر. ساقی یه دربار فرعون بی، شراب دوکونی فأدی فرعونه دس.^{۱۴} وختی کی همه چی تره بر وفق مراده. مره بیاد بآور، مره مهربانی بوکون، می سرگذشته فرعونه ره بوگو و از اون خواهش بوکون مره از آ زندان آزاده کونه.^{۱۵} چونکی مره از سرزمینه عبرانیان بзор بآوردیدی آیه، سرزمینه مصر دورونم گناهی نوکودم کی مره تاودید سیاچاله دورون.»

^{۱۶} وختی کی رئیسه نانوایان ایشنه رئیسه ساقیانه تعبیر خواب خیر بو، یوسفه بوگفته: «منم خواب بیدم کی سه تا سبده نان سفید سر بسر می سره جور نهه.^{۱۷} سبد بوجوری دورون نانه شیرینی یه جور واجوری دوبو فرعونه ره، ولی پرنده یان اوشأنه از سبد دورون کی می سره جور نهه بو، خوردن دیبید.»

^{۱۸} یوسف بوگفته: «تعییره تی خواب آنه: سه تا سبد، نیشانه یه سه روزه.^{۱۹} سه روز دیگر، فرعون تی سره واوینه، تره داره جور آویزانه کونه، پرنده یانم تی جانه گوشته خوریدی.»

^{۲۰} سه روز بعد کی فرعونه روز تولد بو، جشنی خو خادمانه ره بريا بوکوده. اون، رئیس ساقیان و رئیس نانوایانه بآورده خو خادمانه جلو.^{۲۱} رئیس ساقیانه اوشه کوده خودشه کاره قبلی سر، کی جام شرابه فده فرعونه دس.^{۲۲} ولی رئیسه نانوایانه بوکوشیدیدی بدار بزه بیدی، هوطو کی یوسف اوشأنه ره پیشگوی بوکوده بو.^{۲۳} ولی رئیسه ساقیان یوسفه بیاد نأورده و اونه فراموشه کوده.

یوسف فرعونه خوابه تعبیر کونه

^۱ دو سال بوگذشته. فرعون خوابی بیده کی رودخانه یه نیل کنار بپا ایسه. ^۲ کی هفتاً گاوه چاق و چله از رودخانه بیرون بموییدی و سبزه زاره دورون چراً کودن دیبید.^۳ اوشأنه دومباله سر، هفتاً گاوه دیگرم از نیل بیرون بموییدی کی لاغر و استخوانی بید و او گاؤانه ورجه بیسه بیدی. ^۴ گاؤانه لاغر و بدشکل هفتاً گاوه چاق و چله یه خوردیدی. بعد از اون فرعون از خواب ویریشه.

^۵ فرعون بوخوفته، دووارده خواب بیده: هفتاً گندم خوشه پرمغز و خوب، ایتا ساقه رو بوجور بموییدی.^۶ اوشأنه دونباله سر هفتاً خوشه گندمه دیگر بوجور بموییدی کی پوچ و از باده گرم بوسوخته بید.^۷ او پوچه خوشه یان او هفت خوشه یانه پرمغز فوریدی. فرعون از خواب ویریشه و بفهمسته کی خواب دئن دوبو.

^۸ فردایه او روز فرعونه خیال پریشان بو. خو آدمانه اوشه کوده کی تمام جادوگران و حوكماهه مصره بآورید. فرعون هر چی کی خواب بیده بو، اوشأنه بوگفته. ولی هیچکس نتأنسنی اونه خوابه تعبیر بوکونه.^۹ در هه وخت رئیس ساقیان، فرعونه بوگفته: «ایمروز می گناه مره به یاد بمou.^{۱۰} روزی کی فرعون از خو غلامان خشمگین بوبوسته بو، مره، رئیسه نانوایانه آمره در زندانه قصر زندانی بوکوده.^{۱۱} آمان هر دو نفر ایشب خوابی بیده بیم کی هر کدام از او خوابان خوره تعبیری داشتی.^{۱۲} آمی آمره اویه جوانی عبرانی ایسه بو کی رئیسه محافظانه خادم بو. آمان هر چی خواب بیده بیم، اونه ره بوگفتیم. اونم هر کسه خوابه

^x به فارسی: جوانه زد

اونه ره تعییر بوكوده.^{۱۳} هوطو کى اون آمی خوابه تعییر بوكوده بو، هوطویم بوبوسته؛ من واگر دستم می کاره سر، رئیسه نانوایانه دار بزهیدی.»^{۱۴}

فرعون روانه کوده یوسفه دونبال، اونه فوری از سیاهچال بیرون بآوردیدی. یوسف خو ریشِ اصلاح، خو لباسه عوضه کوده و بَمو به حضوره فرعون.^{۱۵} فرعون یوسفه بوگفته: «خوابی بیدم کی هیچکس نتأنه اونه تعییر بوكونه. ولی درباره یه تو بیشنداوستم کی هر خوابی یه تأنى تعییر بوكونی.»^{۱۶}

یوسف فرعونه جواب بدده: «من نتأنم. خدا فرعونه ره جواب خیری دهه.»^{۱۷} فرعون یوسفه بوگفته: «خواب بیدم کی روده نیله کنار بپا ایسم.^{۱۸} ایدفعه، هفتاً گاوه چاق و چله از نیل دورون بیرون بَموییدی و سیزه زاره دورون چراً کودن دیید.^{۱۹} او شأنه دونباله سر، هفتاً گاوه دیگرم کی بخشکل و لاغر و اوستخوانی بید، بیرون بَموییدی. من تمامه سرزمینه مصر دورون، آجور گاوه بخشکل نیده بوم.^{۲۰} گاوأنه لاغر و بخشکل او گاوأنه چاق و چهله کی اوّل بیرون بَمو بید، خوریدی.^{۲۱} هر چند کی او شأنه بوخورده بید، بازم معلوم نوبو؛ هوطو خوشانه اوّله مائستن لاغر بید. از خواب ویریشتمن.

«بازم خواب بیدم کی هفتاً خوشه گندم پرمغز و خوب ایتاً ساقه رو بوجور بَموییدی.^{۲۲} ایدفعه هفتاً خوشه یه خوشک و پوچ و بوسوخته از باده گرم او شأنه دونباله سر بوجور بَموییدی.^{۲۳} او خوشه یانه پوچ هفتاً خوشه یه خوبه فَورستیدی. منم آ خوابانه جادوگرانه بوگفتمن، ولی هیچکس نوبو کی، آشأنه مره تعییر بوكونه.»^{۲۴}

یوسف فرعونه بوگفته: «هر دوتاً خوابه فرعون ایچی گیدی، خدا تره از اونچی کی سرزمینه مصره دورون پیش آمون دره، باخبره کوده.^{۲۵} هفتاً گاوه خوب نیشانه یه هفت ساله؛ هفتاً خوشه یه گندمه خوبم نیشانه یه هفت ساله. هر دوتاً خواب ایچی گیدی.^{۲۶} هفتاً گاوه لاغر و بخشکل کی او شأنه دونباله سر بیرون بَمو بید، هفت سالیدی. هفتاً خوشه یه بوسوخته از باده گرم و پوچ نیشانه هفت ساله قحطی ایسه.^{۲۷} هوطو کی فرعونه بوگفتمن، خدا هر چی کی در نظر داره انجام بده، فرعونه ره آشکاره کوده.^{۲۸} هفت سالی کی آمون دره، سرزمینه مصر دورون هفت ساله فراوانیه.^{۲۹} ولی اونه دونباله سر، هفت ساله قحطی آیه کی هفت ساله فراوانی سرزمینه مصره دورون فراموشه به و قحطی آ سرزمینه دورون بیداد کونه.^{۳۰} آ قحطی خیلی سخت به، طوری کی آ قحطی وستی فراوانی آ سرزمینه دورون فراموشه به.^{۳۱} چونکی فرعونه خواب دو دفعه تکراره بوسته، نیشان دهه کی آ قحطی از جانبه خدا مقرر بوبوسته و خدا به زودی اونه به سرانجام رسانه.

«وخته شه کی فرعون ایتاً مرد دانا و عاقله دونبال بگرده کی اون تمانه سرزمینه مصر سرپرستی بوكونه.^{۳۲} فرعون وا سرزمینه ره ناظرانی تعیین بوكونه و هفت ساله فراوانی یه دورون، یک پنجومه محصوله مصره انبار بوكونه.^{۳۳} هفت ساله خوبه دورون او شأن و تمامه گندوم و حبوبات خورد و خوراکه فرعونه انباره میان انبار و نگهبانی بوكونید کی همیشه شهرانه دورون خورد و خوراک بمانه.^{۳۴} آ خورد و خوراکان و سرزمینه مصره ره ذخیره ببه کی هفت ساله قحطی دورون مردمه مصر، خورد و خوراک بدارید؛ آطوبی آ سرزمین قحطی وستی نابود نیبه.»^{۳۵}

یوسف عزیزه مصر

فرعون و تمامه اونه خادمان یوسفه گوفتاره پسند بوكودیدی.^{۳۶} پس فرعون خو خادمانه واورسنه: «آمان تائیم آجور آدمه پیدا بوكونیم کی روحه الهی در خودش بداره؟»^{۳۷} پس فرعون یوسفه بوگفته: «هسه کی خدا تره از تمامه آشأن با خبره کوده، هیچکس دیگری نیسه کی تره مائستن حکیم و عاقل ببه.^{۳۸} تره همه کاره یه می قصر کنم و تمامه مردمم بیدی به فرمانه تو.

فقط می تخت و تاجه وستی از تو بالاترم.»

^{۴۱} فرعون یوسفه بوگفته: «هسه تره آطوبی سرپرسته تمامیه سرزمینه مصر کونم.» ^{۴۲} پس فرعون خو انگوشتر مهربیه بیرون باورده، تاوده یوسفه دس. ایتا شنله کتانه بالارزش بنه او نه دوشه رو و ایتا زنجیره طلایم تاوده یوسفه گردن. ^{۴۳} او نه سواره خو دومی ارابه یه سلطنتی بوکوده و جلوداران فریاد کودیدی: «زانو بزنید.» فرعون یوسفه بر تمامه سرزمینه مصر حاکم بوکوده. ^{۴۴} فرعون یوسفه بوگفته: «هرچند من فرعونم، ولی هیچکس سرزمینه مصر دورون خو دس و پایه درازه نوکونه، مگر تو اجازه بدی.»

^{۴۵} فرعون یوسفه، صفت‌نات پانیه نام بنه و استنات یوسفه‌ره عقد بوکوده. استنات فوطیفاره دختر بو. فوطیفاره کاهنه عون بو. یوسف تمامه سرزمینه مصره سرکشی کودی. ^{۴۶} یوسف سی سال داشتی کی خادمه پادشاه مصر بوبوسته. پس یوسف از فرعونه و رجه شه کی، تمامه سرزمینه مصره سرکشی بوکونه.

^{۴۷} در تمامه هفت ساله فراوانی، سرزمینه مصر محصوله فراوانی باورده. ^{۴۸} او سالان یوسف فرمان بده قسمتی از محصولاته سراسر مصر به انبارانه شهران باورید و محصوله مزرعه‌یه هر شهری یه هو شهره دورون انباره کونید. ^{۴۹} یوسف تا تائنسی دریا کناره فورشه مأنستن گندمانه انبار بوکوده، طوری کی کسی تائنسی اوشانه بیشمأره.

^{۵۰} پیش از اونکی ساله قحطی فرسه، یوسف زن استنات، فوطیفاره دخترره دوتا پسر یوسف به دنیا باورده. ^{۵۱} یوسف خو اویی زاکه منسی (یعنی فراموشی) نام بنه، بوگفته: «چونکی خدا تمامیه رنج و دوری از می پئر و مار و می فامیله از می یاد ببرده.» ^{۵۲} اون خو دومی پسره افرایم نام بنه (یعنی پربار): چونکی بوگفته: «خدا مره می سرزمینه رنجه دورون پربار بوکوده.» ^{۵۳} هفت ساله فراوانی، مصره دورون به آخر برسه. ^{۵۴} هوطو کی یوسف پیشگویی بوکوده بو، هفت سال قحطی بوبوسته، تمامه سرزمینانه دیگره دورونم قحطی بمو بو، ولی سرزمینه مصر دورون، خوراکی انبارانه دورون پور بو. ^{۵۵} وختی کی تمامه مصره قحطی بیگیفته، مردم خوراکی وستی شیدی فرعونه و رجه التماس کونیدی، فرعونم تمامه مردمه بوگفته: «بیشید یوسفه و رجه هر چی شمره گه هوطو بوکونید.» ^{۵۶} وختی کی سراسره کشوره مصره قحطی بیگیفته، یوسف انبارانه واکوده گندمانه مصریانه بوفروخته، چونکی سراسره مصره پیله قحطی بیگیفته بو. ^{۵۷} مردمه، تمامیه سرزمینانه دیگرم آموییدی مصر، یوسفه و رجه کی خوراک بیهینید، چونکی تمامیه زمینه خوشکسالی بمو بو.

یوسفه برآران شیدی مصر

^۱ وختی کی یعقوب بیشنوسته مصره دورون گندم پیدا به، خو زاکانه بوگفته: «چراً آیه بپا ایسه ییدی، آیتا اویتایه نیگاه کونیدی؟ ^۲ بیشنوستم کی مصره دورون گندم فراوانه، بیشید اویه گندم بیهینید باورید کی زنده بمانیم، نیمیریم.» ^۳ پس دهتا از یوسفه برآران راه دکفدي، بوشوييدی مصر کی گندم بیهینید. ^۴ ولی یعقوب، بنیامینه کی یوسفه تنی برآر بو اوشانه امره اوسه نوکوده، چونکی ترس داشتی او نه سرم بلا بایه. ^۵ پس یعقوبه پس‌رأنم از اوشانی بید کی گندمه وستی بمو بید، چونکی سرزمینه کنعان دورونم قحطی بمو بو.

^۶ در او وخت یوسف، حاکمه سرزمینه مصره بو؛ اون بو کی مردمه گندم فور وختی. پس وختی کی او نه برآرانم فرسه ییدی، او نه جلو به احترام زانو بزه ییدی، خوشانه سره بیجیر باوردیدی. ^۷ هوطو کی یوسف خو برآرانه بیده، اوشانه بشناخته. ولی وانموده بوکوده کی اوشانه نشناسه، تُندی امره حرف زنه، اوشانه واورسه: «از کویه آییدی؟» اوشانم جواب بده ییدی: «از سرزمینه کنunan بمویم کی گندم و خوراک بیهینید.»

^۸ یوسف خو برأأنه بشناخته، ولی اوشان، یوسفه نشتاختیدی. ^۹ ولی یوسف خوابانی کی درباره یه اوشان بیده بو بیاد بآورده، بوگته: «شومان جاسوسیدی! بموییدی بیدینید کویه آمی سرزمین بی دفاع ایسه.»

^{۱۰} اوشان جواب بدایدی: «نه سرور، تی غلامان بموییدی خوراکی بیهینید. ^{۱۱} آمان همه تأن اینفره زاکیم، آمان، تی غلامان، نه کی جاسوس نییم، بلکی مردانه شریفی ایسیم.»

^{۱۲} یوسف اوشانه بوگته: «نه، شومان بموییدی بیدینید کی سرزمینه مصر از کو طرف بی دفاع ایسه.»

^{۱۳} اوشان جواب دهیدی: «آمان تی غلامان، دوازده تا برأیم، ایتا پئره پسریم کی سرزمینه کنعان زندگی کونه. آمی کوجه برأرم هسه اونه ورجه ایسه. ایتا از آمی برأاتم گوم و گوره بوسته.»

^{۱۴} یوسف اوشانه بوگته: «هنه کی شمره بوگتم: شومان جاسوسیدی! ^{۱۵} پس شمره آطوبی امتحان کونم: به جانه فرعون قسم کی تا شیمی کوجه برأر آیه نایه، ونالم از مصر بیشید. ^{۱۶} اینفر از خودتأنه میان اوشه کونید بشه شیمی کوجه برأر بآوره آیه، اوشانه دیگرم زندانه دورون ایسیدی تا بفهمم کی حقیقته گفتن دریدی یا نه. اگر هر چی بوگفندی حقیقت نداره، به جانه فرعون قسم خورم کی جاسوسیدی.»

^{۱۷} پس یوسف همه تأنه سه روز زندانی بوکوده. ^{۱۸} روز سوم اوشانه بوگته: «هر چی شمره گم، انجام بدید کی زنده بمانند. چونکی من از خدا ترسم: ^{۱۹} اگر شومان مردانه درستکاری ایسیدی، اینفر از شیمی برأران زندانه دورون بیسه. اوشانه دیگرم گندمانه بار بزندید ببرید شیمی فامیلانه ره کی بی خوراک نمانید. ^{۲۰} ولی شیمی کوجه برأر و باورید می ورجه تا بفهمم شیمی حرفان درسته و نیمیرید.» اوشانم قبول بوکودید.

^{۲۱} همديگره بوگفتيدی: «يقيين داريام آمی کوجه برأر آمره بدی بوکوديم، چرا که اون خو جانه وستی آمره التماس کودی، آمان اونه پريشانيه بیدهیم، ولی اونه محل نوكوديم. هنه وستی ایسه کی آ جور گرفتار بوبوستیم.»

^{۲۲} رئوین جواب بدی: «من شمره بوگتم کی در حق اون گناه نوكونید ولی شومان گوش نوكودیدی! هسه اونه خون دکفته آمی گردن وا اونه جواب پس بدیم.»

^{۲۳} اوشان نائستیدی کی یوسف اوشانه حرفانه فهمه، چونکی مترجمی مایین اوشان ایسه بو. ^{۲۴} یوسف از اوشانه ورجه بوشو بیرون و گریه بوکوده. دوباره کی واگرددسته اوشانه آمره حرف بزه، و شمعونه بیگریدی اونه برأرانه چشمها جلو دَوَدید.

^{۲۵} بعد از اون یوسف دستور بدی اوشانه خورجینه گندمه آمره پُره کونید هر کسه نقره یه از نو خودشه کیسه دورون بنید، خوراکه سفرم اوشانه فادید. پس آ کارآنم انجام بیگیفته. ^{۲۶} اوشانم گندمانه، باره خوشانه الاغان کونیدی، راه دکفتيدي.

^{۲۷} وختی کی اینفر از اوشان استراحتگاهه دورون خو خورجینه واکوده تا خو خره خوراک بدی، خو پوله خورجینه دهنے میان هو جور بیده. ^{۲۸} خو برأرانه بوگته: «می پوله پس بدَهیدی، بیدینید، می کیسه دورون نَهَه.» از ترس اوشانه دله لرژه دکفته، ترسان و لرzan همديگره بوگفتيدی: «آن د چی بلای ایسه کی خدا آمی سر بآورده؟» ^{۲۹} وختی کی واگرددستیدی کنعان خوشانه پئره ورجه، هر چی کی پیش بَمَو بو اونه ره بوگفتيدی.

آطوبی بوگفتيدی «او مردایی کی حاکمه او سرزمینه، آمی آمره خیلی تند حرف بزه، جاسوسانه مائستنم آمی آمره رفتار بوکوده. ^{۳۱} ولی اونه بوگتم: آمان مردانه درستکاری ایسیم، جاسوسیم نوکونیمی. ^{۳۲} آمان دوازده تا برأیم، ایتا پئره پسریم. اینفره از دس بدَهیم، آمی کوجه برأرم کنعان دورون آمی پئره ورجه ایسه. ^{۳۳} او مردایی کی حاکمه او سرزمینه، آمره بوگفته: آطوبی فهمم کی مردان درستکاری ایسیدی کی اینفر از شیمی برأران آیه بیسه، بقیه بیشید گندمانه اوستید ببرید، کی شیمی

خانواده گوشنه نمائید.^{۳۴} ولی شیمی کوجه برأره بآورید می ورجه کی بدآن مردانه درستکاری ایسیدی نه جاسوس. منم شیمی برأره آزاده کونم کی بتائید آ سرزمینه دورون تجارت بوکونید.»^{۳۵}

وختی کی اوشأن خوشأنه خورجینه گندمه واکودیدی، هر کس خو پوله خو خورجینه دورون بیافته. وختی کی اوشأن خوشأنه پئره آمره خوشأنه کیسه نقره یانه بیده ییدی، بترسه ییدی. ^{۳۶} یعقوب بوگفته: «شومان می زاکانه از من فیگیفتیدی: یوسف کی پیدا نوبوسته، شمعونم کی نیسه. هسه بنیامینه از من فگیفتمن دریدی. همه یه آ بلایان می سر آمون دره.»^{۳۷} آ وخت رئوبین خو پئره بوگفته: «اگر اونه دوباره تی ورجه ناوردم، تو تانی می دوتا پسره بوکوشی. اونه مره بیسپور، منم اونه واگردانم آورم.»^{۳۸}

ولی یعقوب بوگفته: «می پسره شیمی آمره اویه اوشه نوکونم، چونکی اونه برأر بمَردِه، هه ایتایه کی مره بمانسته. اگر آ سفرِ دورون بلایی اونه سر بایه، منم می مویه سفیده به گور برم.»

واگرداسته برأرأن به مصر

اقحطی او سرزمینه دورون بیداد کودی. پس هر چی گندم کی از مصر بآورده بید بوخوردیدی. اوشأنه پئر، اوشأنه بوگفته: «واگرداشت، بیشید ایپچه آذوقه بیهینید بآورید.»^{۳۹}

یهودا خو پئره بوگفته: «او مردای آمره گوشزد بوکوده: شمره نیدینم، اگر شیمی کوجه برأر شیمی آمره نه. اگر آمی برأر آمی آمره اوشه کونی، شیمی اویه و تره آذوقه هینیمی. ولی اگر اونه اوشه نوکونی، اویه نیشیمی، چونکی او مردای آمره بوگفته: شمره نیدینم اگر شیمی کوجه برأر شیمی آمره نه.»^{۴۰}

یعقوب واورسه: «چرأ او مردکه بوگفتیدی کی ایتا کوجه برأرم داریم، و مره گرفتاره درد سر بوکودیدی؟»^{۴۱} اوشأن جواب بده ییدی: «او مردای هطو یک به یک از آمان و آمی خانواده پرس و جو کودی و واورسه: «شیمی پئر، هنوزم زنده یه؟ برأره دیگری یم داریدی؟» آمانم اونه سؤاله جواب بده ییم. آمان کی نانستیم آمره گه: بیشید شیمی کوجه برأرم بآورید آیه.»^{۴۲}

یهودا خو پئر یعقوب بوگفته: «او جوانه می آمره اوشه کون، آمان فوری راه دکفیم تا همه تأن، من، تو، آمی زاکان از گرسنگی نیمیریم و زنده بمانیم. من خودم اونه سلامتی یه ضمانت کونم. مره بیسپور. اگر اونه ناوردم و تره تحويل ندم، اونه گناه تا زنده یم دکفه می گردن. اگر زودتر آمره اوشه کوده بی، دو دفعه بوشو بیم، واگرداسته بیم.»^{۴۳}

اوشأنه پئر یعقوب اوشأنه بوگفته: «هسه کی وااطویی ببه ایپچه آمی زمینه بهترین محصولاته شیمی خورجین دورون دوکونید و او مردکه ره پیشکش ببرید؛ ایپچه کندر و اسفند، ایپچه عسل، ادویه و پسته و بادام. دو برابرم پول شیمی آمره ببرید، آپولی یم کی شیمی خورجین دهنے دورون نهه بو، شیمی دست آمره پس بدید. نوکونه کی اوشأن اشتباہ بوکوده بید.

شیمی برأرم شیمی آمره ببرید، ویربزید، بیشید او مردکه ورجه. ^{۴۴} خدایه قادر مطلق شمره او مردکه ورجه لطف و عنایت بوکونه کی بنیامین و شیمی برأره دیگرم آزاد بیه. منم اگر قراره می زاکانه نیدینم، بده نیدینم.»^{۴۵} پس اوشأن پیشکش و دو برابر پوله آمره اوستدیدی، بنیامین آمره بوشوییدی مصر، یوسفه ورجه. ^{۴۶} هطو کی یوسف بنیامینه اوشأنه آمره بیده، خو خانه پیشکاره بوگفته: «آ مردانه ببر به خانه، حیوانی سر واوینید، غذا چاکونید کی اوشأن می آمره ناهار خوریدی.»^{۴۷} پیشکارم هر چی کی یوسف بوگفته بو، انجام بده، و اوشأنه ببرده یوسفه خانه.

وختی کی اوشأنه ببردیدی یوسفه خانه دورون، بترسه ییدی. همدیگره بوگفتیدی: «آمره بآوردیدی آیه او پول وستی کی

دفعه اوّل آمی خورجین دورون نَهه بُو. کی وخت بدأرید آمره حمله بوکونید، آمره خوشانه بُرده بوکونید و آمی خرأنه صاحب بیسی.»

جشنی یوسفه خانه دورون

^{۱۹} پس یوسفه خانه دروازه جلو کی اونه پیشکاره بیدهییدی، بوگفتیدی: ^{۲۰} «آقا، دفعه اوّل راستی راستی بَمو بِيم خوراک بیهینیم. ^{۲۱} به استراحتگاه کی فرسه بِيم، آمی خورجینه واکودیم، هر کسه پول اونه خورجین دهنے دورون نَهه بُو. پس آمی دسه آمره اونه واگردانه ییم. ^{۲۲} پول دیگری یم باؤردیم کی آذوقه بیهینیم؛ نائیم آمی پوله کی آمی خورجینه دورون بنَه.» ^{۲۳} یوسفه پیشکار اوشانه بوگفتنه: «پریشان نبیید، نترسید. شیمی خدا و خدایه شیمی اجداد گنجی شیمی خورجینه دورون بنَه. پوله گندمه کی من فیگیفته بوم.» پس بوشو اوشانه برأر شمعونه باؤردہ اوشانه ورجه.

^{۲۴} بعد از اونم اوشانه بیرده یوسفه خانه دورون، آب باؤردہ و اوشان خوشانه دس و پایه بوشستیدی. علوفه باؤردہ اوشانه الاغانه ره. ^{۲۵} چونکی بیشنوسته بید یوسفه آمره ناهار خوریدی، هر چی پیشکشی باؤردہ بید دیچهییدی کی وختی یوسف ظهر به خانه آیه، اونه تقدیم بوکونید.

^{۲۶} وختی کی یوسف به خانه بَمو، هر چی کی پیشکشی باؤردہ بید، دودستی اونه ره باؤردیدی و اونه تعظیم بوکودیدی. ^{۲۷} یوسف اوشانه آمره احوال پورسی بوکوده، واورسنه: «شیمی پئر کی از اون مره بوگفتنه بید، اونه احوال خوبه؟ زنده یه؟» ^{۲۸} اوشان جواب بدییدی: «تی بنده آمی پئر خوبه، هنوزم سلامته.» و تعظیم بوکودیدی. ^{۲۹} یوسف نیگاه بوکوده و خو برأره تنی بنیامینه دینه، واورسنه: «هنه شیمی کوجه برأر کی مره بوگفتنه بید؟» و بنیامینه بوگفتنه: «پسر جان، خدا تره رحمت بوکونه.» ^{۳۰} یوسف کی از دیداره خو برأر پریشان بوبوسته بُو، جایه خلوتی دومبال گرددستی کی بشه اویه گریه بوکونه. بوشو خو اطاقه دورون و گریه بوکوده. ^{۳۱} وختی کی خو سر و صورتہ بوشوسته، بَمو بیرون. خودشه جمع و جوره کوده و فرمان بدا: «ناهاره باؤردی.»

^{۳۲} یوسفه ره سفره یه جدایی دیچه بید، اونه برأر انم ایتا سفره یه دیگر. مصریانم کی اویه غذا خوردن دیبید، ایتا سفره یه دیگره سر. چونکی مصریان عربانیانه آمره غذا خوردن مکروه دائستیدی. ^{۳۳} یوسفه برأر ان سفره سر از پیله برأر تا کوجه برأر ردیف همدیگره ورجه بینیشته بید. و اوشان هاج و واج همدیگره نیگاه کودیدی. ^{۳۴} وختی کی اوشانه ره از سفره یه یوسف غذا دوکودن دیبید، بنیامینه غذایه پنج برابر بیشتر از اوشانه دیگر دوکودیدی. اوشانم شاد و خوشحال اونه آمره غذا بوخوردیدی.

یوسفه جام نقره خورجینه دورون

^۱ بعد از اون یوسف خو خانه پیشکاره آطوبی فرمان بده، بوگفتنه: «اوشانه خورجینه گندمه هطو پوره کون کی بتأنید بوکوله کیرید ببرید. هر کسه پوله خرید گندمم اونه خورجینه دورون بنَه.» ^۲ بعد از اونم می جام نقره یه، پوله خرید گندمه آمره بنَه کوجه برأر خورجینه دورون.» پیشکارم هر چی یوسف بوگفتنه بُو هو کاره بوکوده. ^۳ هوا کی روشنہ بوستن دوبو، اوشان خوشانه الاغانه آمره راه دکفتیدی. ^۴ ولی اوشان از شهر دور نوبوسته بید کی یوسف خو پیشکاره بوگفتنه: «فوری بوشو اوشانه دومباله سر هطو کی به اوشان فرسه یی، بوگو کی چرا خوبی یه، بدی آمره جواب بدیهیدی؟ چرا می اربابه جامه نقره یه کی اونه آمره شراب خوره و طالع دینه شیمی آمره بردن دریدی؟ کاره بدی بوکودیدی.»

^۷ پیشکارم وختی به اوشان فرسه، هر چی کی یوسف بوگفته بود، اوشان بوگفته.^۸ ولی اوشان بوگفتیدی: «آن چی حرفی ایسه کی زئن دری؟ حاشا کی آمان تی غلامان دوزدی بوکونیم! ^۹ آمان کی پوله گندمه کی پیشتر آمی خورجینه دورون دوبو، از کنعان، پس باوردیم، چوطو تائیم از تی اربابه خانه طلا و نقره دوزدی بوکونیم؟ ^{۱۰} اگر جامه نقره یه هر کسه خورجینه دورون بیافتی، اون میره. آمانم تی اربابه غلام بیم.»

^{۱۰} پیشکارم قبول بوکوده بوگفته: «هر چی کی شومان گیدی. هر کسه ورجه کی جام پیدا بیه، اون غلامه می اربابه. شومانم تقصیری نأریدی، آزادیدی کی بیشید.»

^{۱۱} پس اوشان خوشانه خورجینه فوری بیزیر باوردیدی واکودیدی.^{۱۲} پس پیشکارم اوّل پیله برأره خورجینه دورونه جوستجو بوکوده، فرسه به کوجه برأره شین و جامه، بنیامینه خورجینه دورون پیدا بوکوده.^{۱۳} پس اوشان از شدت اصباتی خوشانه لباسانه پاره بوکودیدی، خوشانه الاغانه باره دوستیدی، واگرددستیدی بموییدی به شهر.^{۱۴} یوسف هنوزم خو خانه دورون ایسه بو کی یهودا خو برأرانه آمره شیدی خانه دورون، اونه پا زیر کفیدی زمینه رو.

^{۱۵} یوسف اوشانه بوگفته: «آن چی کاری بو، کی بوکودیدی؟ نائبیدی کی مردی مره مائستن تأنه پیشگویی بوکونه دوزده بشناسه؟»

^{۱۶} یهودا جواب بدده: «د آمی سروره چی تائیم بیگیم؟ د چی تائیم بیگیم؟ چوطو تائیم بیگیم کی بی گناه ایسیم؟ خدا بو کی تی غلامانه گناهه آشکاره کوده، هسه واگرددستیم کی بیگیم آمان همه تأن اونه آمره کی جام اونه خورجینه دورون پیدا بوبوسته، تی غلامیم.»

^{۱۷} ولی یوسف بوگفته: «نه، آ کاره نوکونم. فقط اونی کی جام، اونه خورجینه دورون پیدا بوبوسته می غلامه. شومان همه تأن آزاد ایسیدی، به سلامتی واگردید بیشید شیمی پئره پهلو.»

^{۱۸} بعد از اون یهودا ایپچه جلوتر بوشو بوگفته: «سرورم، اجازه بدن تی غلام تی آمره حرف بزن. از تی غلام خشمگین نوه بوبستن. دأنم کی فرعونه مائستن قدرت دأری.»

^{۱۹} «آمی سرور، از تی غلامان واورسه بی: پئر یا برأرى دأرید؟» ^{۲۰} آمانم جواب بدده بیم کی پئره سالمندی داریم، ایتا برأره نوجوان کی اونه سالهایه پیری دورون به دنیا بمو. کی اونه برأرم بمَرده، اون تنها یادگاره خو مار ایسه کی باقی بمانسته. اونه پئرم اونه خیلی دوست دأرده.^{۲۱} بعد از اونم تی غلامانه بوگفتی: «اونه باورید می ورجه کی خودم اونه بیدینم.» ^{۲۲} آمانم آمی سروره بوگفتیم کی او جوان نتأنه از خو پئر جدا بیه. چونکی آکار، اونه پئره مردنه آمره یکی به.^{۲۳} ولی تو تی غلامانه بوگفتی: «تا شیمی کوجه برأره شیمی آمره آیه ناورید، مره نیدینید.» ^{۲۴} وختی کی تی غلامان آمی پئره ورجه بوشو بیم، هر چی کی آمی سرور بوگفتیم، اونه ره بوگفتیم.^{۲۵} بعد از اون می پئر بوگفته: «واگرددید بیشید و آذوقه بیشتری بیهینید.» ^{۲۶} ولی آمان بوجه بوگفتیم: «نتائیم بیشید. مگر آمی کوجه برأره آمی آمره ببریم، تائیم بیشید، ولی نتائیم او مردکه بیدینیم، مگر آنکی آمی کوجه برأرم آمی آمره بایه.» ^{۲۷} آمی پئر، آمره بوگفتی: «دانیدی کی می زن دوتا پسر می ره به دنیا باورده.» ^{۲۸} ایتا از اوشان از می ورجه بوشو بی شک اونه حیوانه درندی پاره بوکوده، و د اونه نیدم.^{۲۹} اگر آیتایم از من فیگیرید، بلایی اونه سر بایه، از غصه مره می سره مویه سفیده آمره به گور بریدی.»

^{۳۰} «اون می پئره نفسه. پس اگر هسه واگردم اونه می پئره ورجه نبرم، ^{۳۱} و بیدینه کی اونه آمی آمره ناوردیم، در جا دق کونه. آطوبی آمان تی غلامان آمی پئره سره سفیده مویه به گور اوشه کونیمی. ^{۳۲} من، تی غلام، می پئره ورجه آ پسره سلامتی یه

تضمین بوکودم، بوگفت: «اگر واگردم و تی پسره می امره ناورم، آگناه تا ابد دکفه می گردن!»^{۳۳} پس هسه، تی غلامه اجازه بدن بجایه بنیامین به غلامی تی ورجه بیسم و برده می سرور بیم و اجازه بدن آ جوان خو برآرانه امره واگرده.^{۳۴} چوطو تائمه واگردم می پئه ورجه، اگر بنیامینه می امره نبرم؟ وانال می پئه درد و رنجه مردنه کی اونه سر آیه بیدینم.»

یوسف خودش به خو برآران گه «من یوسفم»

^۱ یوسف د تائستی خوره بدأره همه تائنه ورجه گریه نوکونه، فریاد بزه: «همه کسه بیرونه کونید». هیچ کس د اویه نیسهه بو، وختی کی یوسف کره خودشه معرفی کودن دوبو. ^۲ اون چنان شیون کونان گریه کودی کی مصریان ایشنوستیدی و فرعونه خانه آدمانم باخبر بوبوستیدی.

^۳ یوسف خو برآرانه بوگفت: «منم، یوسف! هنوزم می پئر، زنده یه؟» ولی اونه برآرانه زبان بند بمو بو کی تائستیدی جواب بدید، چونکی از اون بترسه بید. ^۴ بعد از اون یوسف خو برآرانه بوگفت: «بایید جلوتر می ورجه.» وختی کی اوشأن بوشوییدی اونه ورجه، بوگفت: «من شیمی برآرم یوسف، هونی کی اونه به مصر بوفروختیدی. ^۵ هسه د پریشان نیبید و د خودتائنه سرزنش نوکونید کی مره آیه بوفروختیدی. چونکی آدمانه نجاته جانه وستی بو کی خدا مره پیشتر از شومان اوسه کوده. ^۶ چونکی دو ساله آ سرزمینه دورون قحطی بمو، پنج ساله دیگرم نه کاشتی نه برداشتی به. ^۷ ولی خدا مره پیشتر از شومان آیه اوسه کوده کی شیمی نسله زمین سر زنده بدأره و نجاته عظیمی به بdst بآورید. ^۸ پس شومان نیبید کی مره آیه اوسه کودیدی، بلکی خدا بو. مره مشاور فرعون، سرپرسته اونه خانه و فرمانروای تمامیه سرزمینه مصر بوکوده.

^۹ «هسه هر چی زودتر واگردید، بیشید می پئه ورجه بیگید: «تی پسر یوسف، بوگفت: «خدا مره فرمانروای سراسره مصر بوکوده. فوری ویریزه، بیا می ورجه! ^{۱۰} تو، تی زاکان، تی نوه نتیجه، تی تمامه گاو و گوسفندانه امره، و هر چی کی داری، سرزمینه جوشنه دورون هیه می دور و ورزندگی بوکون، می نزدیکی بیس. ^{۱۱} اویه من از تو نگهداری کونم، چرا کی پنج ساله دیگرم قحطی يه، اگر آ کاره نوکونی، تو، تمامه تی فک و فامیله امره محتاج بیسید.»

^{۱۲} «شومان خودتائنه دین دریدی، می برآ بنیامینم دین دره کی شیمی امره حرف زئن درم. ^{۱۳} از احترامی کی مصره دورون دارم و از هر چی کی بیده بیدی می پئه خبر بدید. هر چی زودترم اونه اوستید، بآورید آیه.» ^{۱۴} بعد از اون گریه کونان خو برآ بنیامینه بغله کوده، همدیگره امره گریه بوکودیدی. ^{۱۵} یوسف خو برآرانه امره گریه کونان روبوسی بوکوده، اوشأنم اونه امره درده دیل بوکودیدی.

دعوته یعقوب به مصر

^{۱۶} وختی آ خبر کی یوسفه برآران بموییدی به گوش فرعون و اونه درباریان فرسه، همه تائنه شادی بوکودیدی.

^{۱۷} فرعونم یوسفه بوگفت: «تی برآرانه بوگو «خوشانه چهارپایانه بار بوکونید واگردید، بیشید به سرزمینه کنعان. ^{۱۸} تی پئه اونه تمامه فک و فامیله امره بآورید مصر، منم پور حاصلترینه کشتزاره مصره شمره فَدَمَه کی از محصولاته فراوانه اون، بهره ببرید.» ^{۱۹} بوشو، اوشانه بوگو: «خوشانه پئر و خوشانه زن و زاکانه اوردنه وستیم از مصر ارابه اوستید، ببرید، و اوشانه بآورید آیه.

^{۲۰} شیمی ملک و املاكه وستیم نگران نیبید، چونکی مالکه بهترین املاكه مصر بیدی.»

^{۲۱} پس یعقوب پسرانم هو کاره کونیدی، یوسفم به فرمانه فرعون اوشانه ارابه و آذوقیه سفرم فَدَه. ^{۲۲} به هر کودامه از اوشانم

ایدیس لباسه تازه فَدَه، ولی بنیامینه سیصدتَأ سکه يه ^x نقره و پنج دس لباسه نو فَدَه.^{۲۳} ده بارِ الاغ بهترینه مخصوصolate مصر، ده بارِ الاغ گندم و آذوقه سفر خو پئره وستی اوشأنه امره راهی کونه.^{۲۴} بعد از اون اوشأنه اوشه کوده، شوئون دیبید اوشأنه بوگفته «راه دورون همديگره امره ناسازکاري نوکونيد!»^{۲۵} پس اوشأن از مصر واگرددستیدی بوشوییدی سرزمينه کنعان خوشأنه پئر یعقوبه ورجه.

^{۲۶} و خوشأنه پئر بوگفتیدی: «یوسف هنوزم زنده يه! حاکمه سرتاسرہ سرزمينه مصرم بوبوسته!» یعقوبه ديلتنگه بوسنه، نتأنسنی اوشأنه حرفانه باور بوكونه.^{۲۷} ولی وختی هر چی یوسف اوشأنه بوگفته بو اونه ره بوگفتیدی، وختی کی خو چشممه امره ارابه یانی کی یوسف اونه بردنه وستی اوشه کوده بو، بیده، یعقوبه ديل روشنه بوسنه.

^{۲۸} یعقوب بوگفتده: «دِ باور بوكودم کی می پسر یوسف زنده يه، شمه اونه ورجه تا کی پيش از می مردن اونه بيدینم.»

يعقوب بوشو مصر

^۱ پس یعقوب هر چی کی داشتی خو امره اوسته راه دکفته، بوشو فرسه بئرشبع، خو پئر، اسحاقه خداره قربانی بوكوده. [اسرئیل یعقوبه نامم ايسه]. ^۲ شب کی خوفته بو خواب دينه کی خدا یعقوبه امره حرف زَئَن دره، دوکونه: «يعقوب! یعقوب! اون جواب بدھ «آیه ايسه.»

^۳ خدا بوگفتنه: «منم خدا، خدایه تی پئر. از سفر به مصر ترسی نوا داشتن، چونکی خودم اویه از تو قومه بزرگی بوجود آورم.^۴ من تی امره یم همديگره امره شيمی مصر، بدآن کی من خودم تره واگردانم، یوسفم خو دسته امره تی چشمانه دَوَدَه.»

^۵ بعد از اون یعقوبیم از بئرشبع راه دکفته، اونه پسراخ خوشأنه پئر یعقوب، خوشأنه زن و زاکانه امره، ارابه یانی سر کی فرعون اونه بردنه وستی اوشه کوده بو سواره بوصتیدی.^۶ اوشأنم خوشأنه گله رمه، مال و منالم کی کنعانه دورون داشتیدی، اوستیدی. یعقوبتم تمامه خو ایل و تباره امره بوشوییدی مصر.^۷ یعقوب تمامه خو فاميله خو امره ببرده مصر اوشأنه امره خو پسراخ خونوه یه پسری خو دختران خو نوه یه دختریم اونه امره به مصر بوشوییدی.

ديداره یعقوب یوسفه امره

^۸ یعقوب خو پسر یهودایه پیشتر از خودش اوشه کوده کی یوسفه واورسه از کو طرف وابیشیم کی به جوشن فرسیم. وختی کی دور و وره جوشن فرسه بید،^۹ یوسف فرمان دهه کی خودشه ارابه یه باورید، سواره بوسنه بوشو جوشن خو پئر یعقوبه پیشواز. یوسف هطو کی به خو پئر ورجه فرسه گریه کونان دس تاوده ییدی همديگره گردن، گریه کونه.^{۱۰} یعقوب یوسفه بوگفتنه: «هسه د حاضرم بیمیرم، چونکی می چشمانه امره بیدم کی تو زنده ایسی.»

^{۱۱} بعد از اون یوسف خو برأرانه و خو پئر فک و فاميله بوگفتنه «هسه وابشم فرعونه ورجه اونه بگم کی «می برأران و می پئر فک و فامييل کی کنunan ايسه بید بمويیدی می ورجه.»^{۱۲} و اونه خبر بدم کی «چوپانان و گاوداران ايسیدی کی خوشأنه گله رمه، و هر چی کی داشتیدی خوشأنه امره باورديدي.»^{۱۳} پس فرعون شمره دوخوانه، واورسه کی «چی کاره ايسیدی؟»^{۱۴} اونه جواب بدید: «امان تی غلامان از نوجوانی گله دار بیم، هو کاري ايسه کی آمی آباجدادم انجام دَيَدَه.» بعد از اون اجازه داریدی کی جوشن دورون زندگی بوكونید، چونکی مصریان چوپانانه مکروه دَيَنَدَه.»

^x به عربی شکل

یعقوب فرعونه برکت دهه

^۱ پس یوسف بوشو فرعونه بوگفته: «می پئر و می برأأن، خوشانه گله رمه امره و هر چی کی داشتیدی او سدیدی از سرزمنه کنعان بموییدی، هسه جوشنه دورون ایسه بییدی.»

^۲ یوسف بوشو، از میانه خو برأأن، پنج نفره ببرده فرعونه ورجه. ^۳ فرعون اوشانه واورسه: «چی کاره ایسیدی؟» اوشانم فرعونه جواب بده بییدی: «تی غلامان خوشانه آبالجداده مائستن چوپانیدی» ^۴ اونه بوگفتیدی: «بموییم مصر زندگی بوکونیم، چونکی تی غلامان علفزاری کنعانه دورون گوسفندانه ره ناریدی. کنunan خوشکسالی بیداد کونه، پس هسه خواهش کونیم تی غلامانه اجازه بدی جوشن دورون ساکن بیید.»

^۵ فرعونم یوسفه بوگفته: «پس تی پئر تی برأأنه امره بموییدی تی ورجه، ^۶ سرزمنه مصرم تی چشمِ جلو پهنه، هر جایه کی دانی بهتر ایسه اوشانه فادن، اوشانه ببر جوشنه دورون ساکن بوکون. هر کدامه از اوشانم کی کارдан و شایسته ایسه، می گاودارأن و گلهدارأن بیید.»

^۷ بعد از اون یوسفم خو پئر ببرده به حضوره فرعون، یعقوبم فرعونه برکت بده. ^۸ فرعون از اون واورسه: «جن سال داری؟» ^۹ یعقوب بوگفته: «صد و سی ساله کی زمینه سر کره کوچ کودن درم، عمری کوتاه، پُر از درد و رنجه کی به طوله عمر کوچ کودنے می اجدادم فنرسه.» ^{۱۰} بعد از اون، یعقوب فرعونه برکت بده، واگردسته بوشو بیرون.

^{۱۱} پس یوسفم هوطو کی فرعون بوگفته بو، خو پئر و برأأنه بهترین جایه مصر، رعمسیس دورون سامان دهه، و اویه ملکی اوشانه فده. ^{۱۲} خوراکه کافیم خو پئر و برأأن و اوشانه اهله خانه ره فراهم بوکوده.

ساله قحطی و حاکمیته یوسف

^{۱۳} اویه قحطی روز به روز سختره بوستی طوری کی بی خوراکی مردمه و خوشکسالی سرزمنه مصر و کنunanه از بین بردن دوبو. ^{۱۴} یوسفم تمامه پولی کی مردمه مصر و کنunan خرید گندمه وستی فادا بید باورده فرعونه قصره دورون. ^{۱۵} وختی کی مردمه مصر و کنunanه پول تمامه بوسته، تمامه مردمه مصر بموییدی یوسفه ورجه بوگفتیدی: «امره خورد و خوراک فدن، چرا واتی چشمه جلو بیمیریم، هسه کی بی پولیم.»

^{۱۶} یوسف بوگفته: «هسه کی شیمی پول تمانه بوسته، شیمی گاو و گوسفنده باورید تا منم بجایه شیمی حیوانان شمره گندم فدم.» ^{۱۷} پس خوشانه حیوانانه باوردیدی فاده بیید یوسفه، اونم بجایه اسبان و گوسفندان و بوزان و گاؤان و الاغان، اوشانه خورد و خوراک فاده. او سال، اوشانه، بجایه حیوانانی کی فاده بید خورد و خوراک کافی فاده.

^{۱۸} وختی کی سال به آخره فرسه، ساله بعد بموییدی یوسفه ورجه بوگفتیدی: «سرور از تو چی پنهان کی امی دار و ندار تمانه بوسته، حیوانانم کی تی شین بوبوستیدی، امی ره چیزی باقی نمائسته به جوز امی بدن و امی زمین. ^{۱۹} چرا و امأن و امی زمینان، تی چشمه جلو نابوده بیم؟ امره، امی زمینه کشت کاره امره بجایه خورد و خوراک بیهین کی امأن، امی زمینه کشت کاره امره فرعونه شین بییم. امره بذر فدن کی زنده بمانیم، نیمیریم، امی زمینم ویرانه نبه.»

^{۲۰} پس یوسفم تمامه کشتزارانه مصره فرعونه ره بیهه. تمامه مصریانم خوشانه زمینانه بوفروختیدی، چونکی خوشکسالی بیداد کودی. تمامه سرزمنه مصر فرعونه شین بوبوسته. ^{۲۱-۲۲} یوسفم بجز کاهنان تمام مردمه سراسره مصره به بندگی ببرده. ولی کاهنانه زمینه نیهه، چونکی اوشان سهیمی یه ثابتی از فرعون فیگفتیدی، هنه وستی خوشانه زمینه نوفروختیدی، چونکی خورد

و خوراکه کافی داشتیدی.

^{۳۳}

یوسف مردمه بوگفتنه: «هسه کی شمره شیمی زمینه آمره فرعونه ره بیهم، شمره بذر فادم کی بیشید کشت کار بوکونید.^{۲۶} ولى از برداشته محصول، یک پنجومه فرعونه فدید، چهار پنجومه دیگرم بذره ساله بعد و شیمی خوراک و خوراکه شیمی خانواده و شیمی زاکان ببه.»^{۲۷}

^{۲۵}

مردمم بوگفتیدی: «تو آمره محبت بوکودید آمی زندگی یه نجات بدھی. آمانم فرعونه شین بیمی.»^{۲۸} پس یوسفم قانونی سرزمینه مصره دورون بنَه، کی تا به ایمروزم باقی بمانسته، کی یک پنجومه برداشته محصول، فرعونه شین ایسه. فقط کاهنانه زمین بو کی فرعونه شین نوبوسته.

يعقوب و صيت كونه

^{۲۹}

پس بنی اسرائیل ناحیه یه جوشن دورون ساکن بوبوستیدی، اویه ملکی بدست بآوردیدی و زاد و ولده فراوانی بوکودیدی.^{۲۹} یعقوبم ۱۷ سال مصر زندگی بوکوده، صد و چهل و هفت ساله تمام داشتی.^{۳۰} وختی کی تعقوبه مَردن وخت فرسه، خو پسر یوسفه دخواهه بوگفتنه: «اگر مره دوست داری، می آمره عهدی دُود کی می آمره وفادار بمانی و مره مصر دورون دفن نوکونی.^{۳۱} بلکی وختی کی می اجداده آمره یکی بوبوستم، مره از مصر بیرون ببری کناره اوشأن دفن بوکونی.» یوسفم بوگفتنه: «هر چی کی بوگفتی بجا اورمه.»^{۳۲} یعقوب بوگفتنه: «می ره قسم بوخور.» یوسف قسم بوخورده. یعقوبم هوطو کی به خو عصا تکیه بوکوده بو شکرگزاری بوکوده.

يعقوب یوسفه پسران برکت دهه

بعد از مدتی یوسفه بوگفتیدی: «تی پئر مریضه.» پس اونم خو دوتاً پسران منسی و افرایم خو آمره اوسته بوشو دیدنه خو پئر. هطو کی تعقوبه بوگفتیدی: «تی پسر یوسف بمو تی ورجه.» یعقوب خو تمامه قوته آمره ویربشه خو رختخوابه دورون بینیشته.

^{۳۳}

یعقوب یوسفه بوگفتنه: «خدایه قادر مطلق بو کی در شهر لوز در سرزمینه کنعانه بر من آشکاره بوسته مره برکت بده.»^{۳۴} مره بوگفتنه: «تره نسلی فراوان و بارور کونمه. از تو قومانه فراوانی بوجود آورمه. بعد از خودت، آ سرزمینه ملکیته آبدی یه تی زاکانه بخشمه.»^{۳۵} پس هسه کی آ دوتاً پسر پیش از می آمونه به آیه، مصره دورون تره به دنیا بمویدی، افرایم و منسی می پسران رئوبین و شمعونه مائستن می شین ایسیدی.^{۳۶} هر زاکه دیگری کی بعد از اوشأن تره به دنیا بایه، تی شین بیدی. زمینه اوشأنه ارشیه، سهمی ایسه از سهمه منسی و افرایم.^{۳۷} تی مار راحیل وختی کی از پدان واگردستان دوبوم سرزمینه کنunanه دورون دور و وره افرات بمَرده، منم اونه هویه دفن بوکودم» (افرات همان بیتلحم ایسه).

^{۳۸} وختی یعقوب یوسفه زاکانه بیده واورسه: «أشأن تی زاکانیدی؟»

^{۳۹} یوسف خو پئره بوگفتنه: «أشأن می پسرانیدی کی خدا آیه مره ببخشه.»

بعد از اون یعقوب بوگفتنه: «اوشأنه بآور می ورجه کی اوشأنه برکت بدم.»

^{۴۰} تعقوبه چشمان پیری وستی سونوکودی نتأنسنی خوب بیدینه، پس هنه وستی یوسف خو پسرانه بيرده جلوتر. یعقوب اوشأنه بغله کوده ماچی بده.^{۴۱} یعقوب یوسفه بوگفتنه: «هرگز فکر نوکودیم کی تره دوباره بیدینم، هسه خدا مره رحمت بوکوده کی تی زاکانم بیدمه.»

^{۱۲} بعد از اون یوسف خو زاکانه کی یعقوب زانو سر نیشه بید ویریزانه، خو پئه تعظیم بوکوده.^{۱۳} یوسف خو زاکانه دسه گیره اوشانه طوری یعقوبه جلو بپا داره کی یعقوب خو راسته دسه بنه منسی سر، خو چپه دسه بنه افرایم سر، اوشانه ببرده جلوتر خو پئه ورجه.^{۱۴} ولی یعقوب خو دسه راسته نهه افرایم سر کی کوجه پسر بو، خو چپه دسه نهه منسی سر کی پیله پسر بو.

^{۱۵} بعد از اون یوسفه برکت بدنه و بوگفته: «هو خدایی کی می پئر و می جد و آباد ابراهیم و اسحاق اونه آمره زندگی بوکودیدی تی پسرانه برکت بدنه خدایی کی تمامه عمر تا به ایمروز مره شبانی بوکوده.^{۱۶} فرشتهی کی مره از هر بدی آزاده کوده، آشانه برکت بدنه. آطویی بیه کی آشان می نامه، می جد و آباد ابراهیم و اسحاقه نام زنده بدأرید، از اوشان قومی فراوان زمینه رو بوجود بایه.»

^{۱۷} وختی کی یوسف بیله خو پئه راسته دس افرایم سر نهه، ناراحته بوسته، پس خو پئه دسه بیگیفته کی از افرایم سر اوسته بنه منسی سر.^{۱۸} خو پئه بوگفته: «پئر، تی راسته دسه بنه منسی سر، اونی کی می پیله پسره.»

^{۱۹} ولی اونه پئر قبول نوکوده بوگفته: «پسرجان من دائم چی کودن ذرمه. از اونم قومی بزرگ بوجود آیه ولی کوجه برآره قوم از اویتا برآر، پیله تره به و از اونه زاکان، قومانی فراوانی بوجود آیه.^{۲۰} پس اوشانه هر دو نفره هو روز برکت بدنه بوگفته: «تی نام آمره قومه یعقوب همدیگره برکت دیهیدی، گیدی: «خدا تره افرایم و منسی مائستن عاقبت بخیر بوکونه.» آطویی یعقوب افرایمه بالاتر از منسی قرار بدنه.

^{۲۱} بعد از اون یعقوب یوسفه بوگفته: «من کره مردن درم، ولی خدا شیمی آمره ایسه، شمره به شیمی سرزمینه آبالجادادی واگردانه.^{۲۲} و من تره کی از تی برآرآن شایسته‌تری ملکیه تره بخشم کی می شمشیر و کمانه آمره از عموريان فیگیفتم.»

مرگ و دفنه یعقوب

^{۲۹} سر آخر یعقوب وصیت بوکوده: «من کی میرم شم می اجداده ورجه، مره غاری دورون مزرعه‌یه عفرون حتی می اجداده آمره دفن بوکونید.^{۳۰} هو غاری دورون کی مزرعه‌یه مکفیله نزدیکه ممری کنعانه دورون کی ابراهیم او غاره آمره از عفرون حتی بیهه بو کی خودشه مقبره ببه.^{۳۱} هویه کی ابراهیم خو زنه آمره سارا و اسحاق، خو زنه آمره ربکا دفن بوپوستیدی کی منم می زنه لیه هویه دفن بوکودم.^{۳۲} هو مزرعه و غاری کی از قومه حتی پسرانه ورجه بیهه بوم.^{۳۳} بعد از اونکی یعقوب خو وصیته خو پسرانه‌ره بوگفته، خو دس و پایه خو رختخوابه دورون درازه کوده بمَرده بوشو خو آبالجاداده ورجه.

^۱ یوسف گریه کونان خوره تاوده خو پئه رو اونه ماچی بدنه. ^۲ بعد از اونم خو طبیبانه کی اونه خدمت کودیدی فرمان بدنه کی اونه ببرید مو میایی بوکونید.^۳ چهل روز مو میایی کودن کار داشتی وختی کی چهل روز به آخر برسه، مردمه مصر هفتاد روزه تمام عزاداری بوکودیدی.^۴ عزاداری کی تمانه بوسته، یوسف درباریانه فرعونه بوگفته: «مهریانی بوکونید فرعونه بیگید:^۵ (می پئر مره قسم بدنه بوگفته: «من به زودی میرم. مره قبره‌یی کی سرزمینه کنunanه دورون دائم دفن بوکون». اجازه بدن بشم می پئره دفن بوکونم واگردم.)»

^۶ فرعون بوگفته: «بوشو تی پئه هو طو کی قسم بو خوردی، دفن بوکون.»^۷ پس یوسف بوشو کی خو پئه دفن بوکونه و تمامه خادمینه فرعون یعنی: درباریانه و تمامه وزیرانه مصر اونه دومباله سر راه دکفتیدی.^۸ تمامه یوسفه حانواده، اونه برآرآن تمامه اونه پئه فامیلانم اوشانه دومباله سر دیبید، فقط زاکان و اوشانه گله رمه جوشنه دورون باقی بمانسته بید.^۹ سوارآن، خوشانه اسبان و ارابه‌یانه آمره، کاروانه بزرگی بو کی یوسفه آمره راهی یه کنunan بیدی.

^{۱۰} وختی کی به خرمنگاهه اطاد نزدیکه رودخانه یه اُردن فرسیدی، گریه زاری یه پورسوزی آمره عزاداری کونیدی، یوسفم هفت روز تمام خو پئره وستی ماتم بیگیغته.^{۱۱} وختی کنعانیانی کی اویه زندگی کودیدی عزاداری یه خرمنگاهه اطاد بیده ییدی بوگفتیدی: «مصریان عزاداریه پورسوزی بر پا بوکودیدی.» هنه وستی او محله نامه آبل مصرایم نام نیهیدی.^{۱۲} پس یعقوبه پسران هوطو کی یعقوب وصیت بوکوده بو، بجا بآوریدی.^{۱۳} اونه ببردیدی به سرزمینه کنعان غاری کی مزرعه یه مکفیله دورون نزدیکه ممری کی ابراهیم او غاره و مزرعه آمره از عفرون حتی بیهه بو دفن بوکودیدی.

یوسف خو برأرانه دیلداری دهه

^{۱۴} یوسفم کی خو پئره دفن بوکوده، خو برأران و تمامه اوشانی کی اونه آمره مراسمه تدفینه یه وستی بوشو بید واگردیدی شیدی مصر.^{۱۵} وختی کی یوسفه برأران دینیدی کی خوشانه پئر بمَرده، همدیگره بوگفتیدی: «اگر یوسف آمی دشمنی کومنه وستی از آمان کینه به دیل بدأره کی انتقام فیگیره، چی وا بوکونیم؟»^{۱۶} پس یوسفه پیغام بده ییدی کی: «آمی پئر پیش از مردن وصیت بوکوده:^{۱۷} «یوسفه وا آطویی بیگید: تی برأرانه کی تره خطا و بدی بوکودیدی وا ببخشی.» هسه خواهش کونیمی، خطایه بندگانه خدایه تی پئره ببخشی.» وختی کی یوسف اوشانه حرفانه بیشتوسته، گریه بوکوده.^{۱۸} بعد از اون یوسفه برأرانم بموییدی بکفتیدی یوسفه پا زیر بوگفتیدی: «آمان د تی بندگائیم.»

^{۱۹} ولی یوسف اوشانه بوگفتنه: «نترسید، مگر من خدا جا سر نیشتم؟»^{۲۰} شومان مره فکره دوشمنی بوکودیدی، ولی خواتمه خدا، نیکوبی بو و ایمروز اونه به کمال فرسانه تا جانهایه فراوانی یه نجات بده.^{۲۱} پس نترسید، من شیمی زاکان و شیمی احتیاجاته فراهم کونم، آطویی اوشانه آمره با مهربانی گفتگو بوکوده کی اوشانه خیال راحت بیه.

مردن یوسف

^{۲۲} یوسف خو پئره فامیلانه آمره مصره دورون ۱۱۰ سال زندگی بوکوده.^{۲۳} و سه نسله افرایمه بیده، منسی پسر، ماکیر زاکان کی به دنیا بمو یوسفه زانو سر بنه ییدی.

^{۲۴} پس یوسف خو برأرانه بوگفتنه: «من به زودی میرمه، ولی شومان یقین بدأرید کی خدا شمره یاری کونه. شمره از آ سرزمین به سرزمینی کی ابراهیم و اسحاق و یعقوبه وعده بده بو، بئره.»

^{۲۵} یوسف یعقوبه پسرانه وادر بوکوده قسم بوخورید و بوگفتنه: «یقین بدأرید، کی خدا شمره یاری کونه، پس وا می استخوانانه از آیه شیمی آمره ببرید.»^{۲۶} یوسف ۱۱۰ داشتی کی بمَرده، پس اونه مصره دورون مومنایی بوکودیدی تابوته دورون بنه ییدی.